

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेशन

CRIME OPERATION साप्ताहिक

पानीको सही सदुपयोग
गरौं । पानी महसुल
समयमै तिरी अनावश्यक
जरिवाना बाट वचौं ।

नेपाल खानेपानी संस्थान शाखा
कार्यालय देवकोटा चौक
विराटनगर

□ वर्ष ८ □ अंक ३७ २०७७ बैशाख ७ गते आईतवार Sunday 19, APR, 2020 □ पृष्ठ: ६, □ मूल्य रु. १०/-

प्रदेश १ मा एकै पटक भेटिए १२ जना कोरोना (कोभिड-१९) संक्रमित

विराटनगर । प्रदेश नं. १ सरकारले आफ्नो प्रदेश कोरोना भाइरस कोभिड-१९ बाट सुरक्षित भइ रहेको भन्दा-भन्दै एकै पटक १२ जना कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमित फेला परेको छ ।

प्रदेश नं. १ को उदयपुर जिल्लाको एक मस्जिदमा शुक्रवार एक जना नेपाली र ११ जना भारतीय मुस्लिम समुदायको व्यक्तिला कोरोना भाइरस कोभिड-१९ संक्रमण पुष्टी भएको थियो । ती सबै संक्रमितहरूलाई प्रदेश १ सरकारले निर्माण गरेको कोरोना (कोभिड-१९) उपचार केन्द्र विराटनगरमा राखिएको छ ।

शुक्रवार राती उदयपुरबाट १२ जना कोरोना संक्रमितलाई विराटनगरको कोशी अस्पताल कोभिड-१९ उपचार केन्द्रमा भर्ना गरिएको थियो ।

उक्त मस्जिदमा १६ जना वस्दै आएकोमा १२ जनामा संक्रमित व्यक्तिगै अन्य ४ जना एउटै गाडीमा विराटनगर सम्म आएका कारण ती ४ जनाको कोशी अस्पतालले भर्ना नलिएपछि तीनीहरूलाई मोरंगको टाडी क्वारेन्टाइनमा राख्न पठाएको थियो ।

संक्रमितहरू सबै पुरुष हुन् र उनीहरू ४ जना २८ वर्षका, दुई जना २९ वर्षका छन् । बाकी अरु

२४, २६, २२, २५, २० र ४० वर्ष पुगेका व्यक्तिहरू रहेका छन् । यसैगरी नेपालमा कोरोना (कोभिड-१९) संक्रमितको संख्या ३१ पुगेको छ जस मध्ये २ जना निको भई सकेको छ । हाल सम्म नेपालमा ८ हजार

१७ जनालाई परिक्षण गरिएकोमा ७ हजार ९ सय ८७ जनामा नगेटीभ देखिएको छ । त्यसैगरी आइसुलेसनमा १ सय १७ जना रहेको छ । विश्वभरमा कोरोना संक्रमित २१ लाख २१ हजार ६ सय ७५ रहेकामा

५ लाख ७९ हजार २ सय १२ जना निको भई सकेको छ । त्यसैगरी १ लाख ४२ हजार २ सय ९९ जनाको मृत्यु भई सकेको विश्व स्वास्थ्य संगठनले जनाएको छ ।

बाँकी अन्तिम पेजमा...

स्वास्थ्य कर्मीको लागि आवास व्यवस्था

विराटनगर । प्रदेश नं. १ को विराटनगरमा संचालनमा ल्याएको कोशी अस्पताल कोभिड-१९ उपचार केन्द्रमा काम गर्ने डाक्टर, चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको लागि आवासको व्यवस्था मिलाएको छ ।

विराटनगर महानगरपालिका वडा नं. ७ वजारको मुख्य सडकको छेउमै रहेको जैन श्वेताम्बर तेरापन्थी सभा भवनमा आवासको व्यवस्था मिलाएको छ । सभाका अध्यक्ष जितेन्द्र गोल्छले चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीका लागि १९ वटा कोठा उपलब्ध गराएका छन् ।

तेरापन्थी सभाले कोभिड १९ को उपचारमा खटिएका चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीका लागि निःशुल्क आवासको व्यवस्था गर्ने घोषणा गरेपछि सामाजिक विकास मन्त्री जीवन घिमिरे, कोशी अस्पतालकी मेडिकल सुप्रेण्डेण्ट डा. संगीता मिश्रा लगायतको टोलीले स्थलगत रूपमा भवनका कोठाहरू निरीक्षण गरेका थिए ।

स्वास्थ्यकर्मी तथा चिकित्सकका लागि कोठाहरू उपयुक्त भएको मेसु डा. मिश्राले बताइन् । १९ वटा बाँकी अन्तिम पेजमा...

पथरी-शनिश्चरेमा कारोना परिक्षण शुरू

पथरी । मोरङको पथरी शनिश्चरे नगरपालिकामा पनि कोरोना परिक्षण सुरु गरिएको छ । नगरको निगरानीमा रहेका उनिहरूको थ्यापिड टेस्ट किट (आर्बिडी) बाट परिक्षण भइरहेको छ ।

होम क्वारेन्टाइनमा रहेका २३ जना र विदेशबाट आएका व्यक्तिहरूलाई टेस्ट गर्ने तयारी रहेको छ । परिक्षण पछि नेगेटिभ आएमा घर फर्काइने र पोजेटिभ या संकस्य भएमा थप आइसुलेसन वा क्वारेन्टाइन कर्दा राख्ने भन्ने निर्णय हुने नगर स्वास्थ्य संयोजक

मुरारी आचार्यले जानकारी दिए ।

नगरबाट १० जनालाई प्रदेश स्तरीय टाडीमा रहेको नेपाल आर्मीले तयार पारेको क्वारेन्टाइनमा राखिएको थियो । क्वारेन्टाइन अर्वाभर राखेर परिक्षण गर्दा ९ जनाको रिपोर्ट नेगेटिभ आएपछि उनिहरू घर फर्किसकेका छन् । बुधवारबाट पहिलो चरणको परिक्षण सुरु भएको टेष्टमा नतिजा नेगेटिभ आएको नगर स्वास्थ्य संयोजक मुरारी आचार्यले जानकारी गराएका थिए ।

कोरोना (कोभिड-१९) उपचार केन्द्रलाई सहयोग

विराटनगर । प्रदेश नं. १ को राजधानी विराटनगरमा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमित व्यक्तिहरूको उपचारको लागि स्थापना गरिएको कोशी अस्पताल कोभिड-१९ उपचार केन्द्रको लागि विभिन्न दातृ संस्थाहरूबाट स्वास्थ्य सामग्री र उपकरणहरू सहयोग प्राप्त भई रहेको छ ।

सहयोग गर्ने दातृ संस्थाहरूमा करुणा फाउण्डेसन नेपाल र नेदरल्याण्ड लेपोसी रिंलिफ (एनएलआर) ले ३ लाख ५९ हजारको ३ वटा आईसीयू बेड र स्वीस सरकार विकास सहयोग (एसडिसी) ले ३ लाख ५० हजारको ३ वटा आईसीयू बेड संयुक्त रूपमा हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

त्यसैगरी कोभिड १९ अस्पताललाई विश्व लुधरन फेड्रेसन (एलडब्ल्यूएफ) ले ३ लाख ६० हजार पर्ने १० केमिएको अनलाईन युपीएस हस्तान्तरण गरिएको लुधरन कार्यक्रमका व्यवस्थापक यज्ञ गौतमले जानकारी दिएका छन् ।

कोशी अस्पताल कोभिड १९ उपचार केन्द्रका लागि तीन वटा गैरसरकारी संस्थाले बैशाख ३ गते ६ वटा आईसीयू बेड हस्तान्तरण गरेका छन् । सो बेडहरू प्रदेश नं. १ का सामाजिक विकास मन्त्री जीवन घिमिरेलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

प्रदेश नं. १ सरकारले नमुना कोभिड अस्पताल विराटनगरको पुरानो नेशनल ट्रेडिङको भवनलाई पुनर्निर्माण गरी नमुना अस्पताल बनाएको छ ।

त्यसैगरी कोभिड-१९ अस्पताललाई विराटनगर राउण्ड टेवल बाँकी अन्तिम पेजमा...

सूचना	सूचना	सूचना
कोरोना भाइरस(कोभिड-१९) को विश्वव्यापी संक्रमणबाट नेपाल समेत उच्च जोखिममा रहेको भनी विश्व स्वास्थ्य संगठनबाट प्रभावित सूचनालाई मध्यनजर राखि मोरंग जिल्ला भित्र यस भाइरसबाट हुन सक्ने संक्रमण र फैलावटलाई दृष्टिगत गरी जिल्लामा होली नखेल्न, मिडभाडमा नजाउन, उत्सव, मेला, सभा, सन्मेलन नगर्न तथा त्यस्ता पर्व, मेला, उत्सव तथा कार्यक्रममा नजाउन र उच्च सतर्कता अपनाउनको लागि सतर्क जिल्ला बासीहरूमा अनुरोध गरिन्छ ।		
 <p>जिल्ला प्रशासन कार्यालय मोरंग प्रदेश नं. १ विराटनगर</p>		

SUKRATARA FURNITURE UDYOG

BIRATNAGAR

9842033365
9805391277

All types of Fabrication, Furniture, Prefab, Truss are available.

Email Id: chattdev007@gmail.com

प्रदेश १...

प्रदेश नं. १ मा ६२ महिला सहित ५ सय ४४ पुरुष गरी जम्मा ६ सय ६ जना क्वारेन्टाइनमा बसेकोमा ४ जना महिला र १६ जना पुरुष गरी २० जनालाई डिस्ट्रिक्ट गरी सकेको प्रदेश सरकारले जनाएको छ। आइसुलेशनमा ५ महिला र १७ पुरुष गरी जम्मा २२ जन बसेका छन्। त्यसैगरी पीसीआर परीक्षणको लागि पठाएकोमा ३ सय ७ जनाको स्वाप पठाएकोमा १२ जनाको पोर्जिटिभ देखिएको ३ सय ४३ जनामा नोर्जिट रिपोर्ट आएको छ। त्यसैगरी आरडीटी परीक्षणको लागि पठाएको १५ सय २६ जनामा ३ जनालाई पोर्जिटिभ देखिएको बाकी सबै नोर्जिट देखिएको छ।

प्रदेश नं. १ मा एकै पटक फेलापरेको १२ जना संक्रमितलाई विराटनगर कोभिड-१९ उपचार केन्द्रमा ल्याएपछि विराटनगर वजार क्षेत्र आपसे-आप शान्त भएको छ। केही दिन पहिले लकडाउन के अवस्थामा बजारमा आवतजावत भई रहेको थियो भने शुकवार राती ती संक्रमित विराटनगरमा आएको खबरले विराटनगरका सडक सुशानसान देखिएको थियो।

कोशीमा...

नम्बर ५ र काठमाण्डौं मेट्रो राउण्ड ट्रेवल नम्बर ४ ले संयुक्त रूपमा २ कटा आईसीयु बेडहरू यस अघि नै हस्तान्तरण गरिसकेको छ। करुणा फाउण्डेसनले सामाजिक विकास मन्त्रालयसंगको समन्वयमा स्प्याडल इन्सुरी भएका ३९ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विभिन्न स्वास्थ्य सामाग्रीहरू र १ सय थान व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरणहरू समेत उपलब्ध गराएको छ।

स्वास्थ्य...

कोठामा १/१ जना राखिने उनले बनाई छ। मन्त्री धिमरेले जैन भवनका कोठाहरू उपलब्ध गराएकोमा तैरापन्थी समाजप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गरेका थिए। उनले आवास गृहमा खटिने जैन भवनका कर्मचारीको सुरक्षासँगै प्रोत्साहन गर्ने समेत बताएका थिए। जैन भवनका कोठा कोभिड-१९ उपचार केन्द्रमा खटिने चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीलाई कोरोनाको उपचार समाप्त नहुन्जेल सम्मका लागि उपलब्ध गराएको छ।

धुमपान र मध्यपान आउने देखि त्यागौं र निरोगी रहौं।

गाउँपालिका द्वारा राहत अस्वीकार

विराटनगर। नेपाली कांग्रेसका महासमितिसदस्य डा. सुनिल शर्माले प्रदान गर्न लागेको राहत रकम कानेपोखरी गाउँपालिका अध्यक्ष ताराबहादुर काफ्लेले अस्वीकार गरेको छ।

कोरोनाको महामारी भई रहेको बेला शर्माले प्रदेश १ को मोरंग जिल्लाको क्षेत्र नं. ३ का चारवटै पालिकालाई सामूहिक रूपमा ५/५ लाख राहत प्रदान गर्ने कार्यक्रम बेलवारीमा बोलाउँदा कानेपोखरीले आधिकारीक सूचना नभएको भन्दै राहत अस्वीकार गरेको थियो।

सो घटनाको काँग्रेस कानेपोखरीले प्रेस विज्ञापित जारी गरेर कोरोनाको महामारीका बेला दिन लागेको राहत अस्वीकार गरेको भन्दै यसलाई अक्षय घटनाको संज्ञा दिएको छ। काँग्रेस कानेपोखरी

सभापति योगेन्द्र दाहालद्वारा जारी विज्ञापितमा सो कुरा भनिएको छ सो विज्ञापितमा भनिएको छ यहि क्षेत्रका सुन्दर-हरैचा, बेलवारी र पथरी-शनिश्चरे नगरपालिकाले बैंक खाता हेदा-हुँदै पनि प्रमुखहरू आफै सहभागि भएर राहत रकमको चेक लिने तर, कानेपोखरी गाउँपालिकाले अस्वीकार गर्नुलाई हामीले अक्षय घटनाको रूपमा लिएका छौं।

राहत नलिएर गलत गरे लगत्तै गाउँपालिका प्रवक्ताले विज्ञापित सार्वजनिक गरेर गाउँवासीलाई भ्रम फैलाएको र विधिको शासनलाई लत्याएको काँग्रेसको ठहर छ। यता, आवश्यकताको आधारमा राहत वितरण गर्न सर्वदलिय राहत वितरण समिति गठन भएतापनि एकलौटी रूपमा नेकपाले संकलन गरेको नामावलीका आधारमा राहत वितरण भईरहेको भन्दै

काँग्रेसले आपत्त जनाएको छ।

काँग्रेसले सात वटै वडामा न्यायोचित हिसावले राहत बाहुन माग पनि गरेको छ। त्यस्तै कानेपोखरी नं. वडामा गाउँपालिका उपाध्यक्षले एकद्वार नीति उल्लंघन गर्दै मानोमानी रूपमा नेकपाले तर्फबाट राहत बाहेको भन्दै काँग्रेसले भर्त्सना गरेको छ। राहत वितरणमा नेकपाले चरम राजनीति र काँग्रेस प्रतिनिधिसभा उम्मेदवार डा. शर्माले दिन लागेको राहत अस्वीकार तथा वितरण न्यायोचित नभएको भन्दै अब कानेपोखरी काँग्रेसले एकद्वार नीति उल्लंघन गर्ने विज्ञापितमा फर्त चेतावनी समेत दिएको छ। कानेपोखरी बाहेक ३ नम्बर क्षेत्रका तीन नगरपालिकामा भने एकद्वार नीतिमार्फत नै राहत वितरण हुने काँग्रेसले जनाएको छ।

विराटनगर महानगर पालिकाको सूचना

- घर, पसल, व्यवसायिक प्रतिष्ठान, शिक्षण संस्था आदिबाट दैनिक निस्कने फोहोर विहान ८ बजे भित्र न.पा.को साभेदार संस्था (फोहोर व्यवस्थापन गर्ने संस्था) को साधनमा मात्र हाल्नुहोला।
- घरदैलोबाट दैनिक निस्कने फोहोर कागज, प्लाष्टिक, शिशा, फलफूल तथा तरकारीको बोका आदि घरमा छुट्टयाई व्यवस्थापन गरी।
- घरबाट निस्कने जैविक (कृहिन) फोहोरलाई घरमा नै कम्पोस्ट मल बनाऔं।
- आफ्नो घर कम्पाउण्ड भित्र र बाहिरबाट निस्कने फोहोरपात, जंगल, ढुवो आदि बाटोमा नफालौं। घर कम्पाउण्डमा नै खाखो खनी मल बनाऔं।
- फ्रेशहाउस तथा माछा मासु पसल, फलफूल तथा तरकारी लगायत अन्य पसल आदिले गरेको फोहोर व्यवस्थापन आफै गरी। अन्यथा रु. ५०००/- देखि १५००००/- पन्ड्र हजार सम्म जरिवाना गरिने छ।
- नगरपालिकाको साभेदार संस्था वेष्ट मेनेजमेन्ट ग्रुप नेपाल प्रा.ली. ले घरदैलो कार्यक्रम संचालन गरिरहेको हुँदा साधारण घरले मासिक रु.२०००/- (हप्ताको २ पटक संकलन हुने) र रु. ४०००/- (हप्ताको ३ पटक संकलन हुने गरी) शुल्क तिरेर सदस्यता बनी फोहोरमैला व्यवस्थापन गरी।
- स्वास्थ्य संस्थाबाट निस्कने हानिकारक फोहोर व्यवस्थापन गर्ने दायित्व स्वम् स्वास्थ्य संस्था को नै हुने छ। अन्यथा फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ बमोजिम रु. ५००००/- देखि १००००००/- एक लाख सम्म जरिवाना दण्ड जरिवाना गरिने छ।
- घरपालुवा चौपाया सुग्द, गाइ, गोरु, रागा, भैसी, खसी, बाख्रा लाई छाडा छोडेमा जरिवाना गरिने छ। पक्रिएको १० दिन सम्म लिन नआएमा लिलाम विक्री गरिने छ।
- निर्माण सामाग्री सडकमा नराखौं, २४ घण्टा भित्र आफ्नो कम्पाउण्डमा राखौं।
- नालामा घरको शौचालयको पाइप जडान गर्नु जघन्य अपराध हो, यदि जडान गरेको भए तुरन्त बन्द गरी अन्यथा न.पा. ले जारी गरेको फोहोरमैला निष्काशन, संकलन तथा अन्तिम विसर्जन सम्बन्धी निर्देशिका २०६८ बमोजिम ५००००/- देखि १००००००/- एक लाख सम्म दण्ड जरिवाना गरिने छ।
- घर कम्पाउण्ड भित्र कम्तिमा ३ वटा विरुवा रोपी हुकाओं। जमिन नभए ७ वटा गमलामा फुल रोपी सहरको सौन्दर्यता बढाओं।
- सके सफा गरी नसके फोहोर नगरी।
- निम्न समस्या भए सम्बन्धित व्यक्तिलाई खबर गरी सहयोग गरी।
  - घरदैलो फोहोर संकलन :- जेवर लाल मण्डल सम्पर्क नं. ९८०२७५४९१८
  - घर दैलो सेवा शुल्क संकलन :- रमण गौतम सम्पर्क नं. ९८०१३०३३४५
  - नाला कलभट्ट सफाई मृत जीवजन्तु, वेवारीसे सब व्यवस्थापन : सिकन्दर मरिच सम्पर्क नं. ९८०१३०३६५८

प्लाष्टिकको भोला प्रयोग नगर्ने, जथाभावी फोहर नफालौं, सकेसम्म कम फोहर उत्पादन गरी

अन्य समस्या भएमा

साभेदार संस्था विराटनगर महानगर पालिका
वेष्ट मेनेजमेन्ट ग्रुप नेपाल र जे.भी सम्पर्क नं. ९८१३२०७७८८ सम्पर्क नं. ०२१-४६३१००, ०२१-५२३२०

वडा-वडाता कोरोना परीक्षण अभियान

विराटनगर। विराटनगर महानगर पालिकाले महानगर स्वास्थ्य टोलीको निगरानीमा शकासपद व्यक्तिको वडा-वडामै कोरोना परीक्षण अभियान शुरू गरेको छ। स्वास्थ्य टोलीको निगरानीमा रहेकाहरूको थ्यापिड टेस्ट किट (आरडिटी) बाट परीक्षण गरिएको छ। विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १ र ३ मा होंम क्वारेन्टाइनमा रहेका र विदेशबाट

आएका २७ जनाको परीक्षण गरिएको महानगरका मेयर भीम पराजुलीले जानकारी दिएका थिए। विराटनगर महानगर पालिका भित्र रहेका १९ वटै वडाहरूमा केही दिनभित्रै परीक्षण सकेगरी काम भइरहेको छ। अहिलेसम्म महानगर सुरक्षित रहेपनि सिमाक्षेत्रबाट हुने समस्या समाधानका लागि अधिकतम प्रयास भइरहेको मेयर पराजुलीको भनाई छ।

परिक्षण पछि ने गेटिभ आएकाहरूलाई घर फर्काइने छ भने पोजेटिभ या संकास्यद भएकाहरूलाई आइसोलेसन वा क्वारेन्टाइन कर्दा राख्ने चिकित्सको सल्लाहा अनुसार गर्ने विराटनगर महानगरका स्वास्थ्य महाशाखा प्रमुख रमेश कार्कीले जानकारी दिए। यस अघि महानगरको निगरानीमा क्वारेन्टाइन बसिरहेकाहरू घर फर्किसकेका छन्। यस्तै विराटनगरको बैभनाथ पुरमा रहेको क्वारेन्टाइनमा ५ जना कोरोना आशंका गरिएका मानिसहरू राखिएको छ।

थला परेको विरामी भापाबाट उद्धार

विराटनगर। नोबेल शिक्षण अस्पतालका सञ्चालक डा. सुनिल शर्माले उपचार गर्ने पैसा नभएर १२ वर्ष अघिदेखि थला परेका विरामीलाई भापाबाट उद्धार गरेको छ। भापाको बुद्धशान्ति गाउँपालिका-४ जुनेलीवस्तीका २१ वर्षीय हस्ताबहादुर दर्जीलाई उद्धार गरेर उपचारका लागि नोबेल अस्पताल ल्याइएको छ।

उठ्न नसकेर सुतिरहदा उनको शरिरको पछाडीको अङ्गुलीसमा भागा घाउ छ। घाउ निश्चिकने र पाक्ने क्रम चलिरहदा उनी दुर्गन्धित अवस्थामा थिए। दर्जीको यस्तो पीडादायी अवस्था थाहा पाएपछि बुद्धशान्ति

गाउँपालिका अध्यक्ष रमेश कुमार भुजेलले उनको उपचारका लागि भुजेलले उनको उपचारका लागि भुजेलले उनको उपचारका लागि भुजेलले दर्जीको पीडादायी अवस्था जानकारी गराएपछि डा.शर्माले उनलाई नोबेल अस्पतालमा निःशुल्क उपचारको थाहा पाएपछि बुद्धशान्ति

सूचना सूचना सूचना

१९

इउटै उद्देश्य-इउटै नारा

भापात्तरावाट छुटकारा

हाती सबैको अभिकारा।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधी मन्त्रालय

सूचना तथा प्रशारण विभाग

विराटनगर महानगरपालिकाको अपिल

- नोभेल कोरोना (कोभिड १९) संक्रमण, नियन्त्रण र रोकथामको लागि यस महानगरपालिका क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेका सबै पसल, उद्योग तथा व्यवसायीहरूले सेवा लिन आउने आगन्तुकहरूको लागि सावुन पानी वा सेनिटाइजर ले हात धुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने।
- नोभेल कोरोना (कोभिड १९) भाइरस विरुद्ध सामाजिक संध सस्थाहरूले गरेको र गर्ने कामको बारेमा महानगरपालिकालाई जानकारी गराई तदोहोरिन र प्रगति अभिले ख एकद्वार प्रणालिको व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग गर्ने।
- महानगरपालिका अन्तर्गत संचालन हुने साप्ताहिक हाटवजारहरू अर्को सूचना नभएसम्मका लागि स्थगित (बन्द) गर्ने।

थप जानकारीको लागि: ९८४२०२३६७९, ९८५२०३२९८९, ९८४४०९९३७०

परिवर्तनको लागि

क्राइम अपरेशन

क्राइम अपरेशन

प्रबन्ध निर्देशक : हिरालाल साह ९८४२२०५८१६ सम्पादक/प्रकाशक:श्याम सुन्दर सुतिहार ९८४२०२७९४२, ९८०७३५२२९३ कार्यालय विराटनगर-८ कम्प्युटर लेआउट:विजय कृ.मण्डल मुद्रक:बाबा प्रिण्टर्स अफसेट प्रेस, विराटनगर-७ इमेल:crimeoprartion@gmail.com

पहिचान, उत्थान आर विकासके लेल मगही भाषा पृष्ठ

विहामे लड्कीके घरमे होयवाला विधी

श्याम सुन्दर सुतिहार

१. सवारी साधनको पूजा : लड्का अर्थात दुल्हा जे साधन मे चढके लड्कीके घर जाय है उ सवारी साधन आर दुल्हा दोके पूजा पाठ करल जाय है। पहिने के समयमे लड्काके ले सवारीको रुपमे पाल्की के प्रयोग करत रहै। पाल्की लकडीके बनल छोट घर जैसन बनल दोनो तरफ लम्बा लकडी लगाके दुईगो आदी अगा आर दुईगो आदमी पछासे कन्हामे लक दुल्हाके लड्की घरमे पहुचावल जायत रहल रहै आर वहे पाल्कीके पूजा पाठ करैक चलन रहै लेकिन ऐखनका आधुनिक युगमे पाल्की कार, भेन जायके कारण कार केने बासके दाउरीमे फलफूल, केरा, पानके पात, चाउर, पानी लक पूजापाठ करल जाय है। जेकरा गाडी पछना कहल जाय है।

२. दुल्हा पछाई (दुल्हा पूजा) : जे सवारी धानमे बठल रहै छैय दुल्हा उ दुल्हाके दुल्हा पछाई अर्था पूजा करल जाय है। उ पूजा कनियाके माय, पिमी, काकी, बहिन लगायतके नाता गोताके लोग सब सवारी साधनमे दुल्हाके बासके दाउरीमे राखल सामग्री, पान, फूल, फल, चाउर, धूप, बत्ती, केला, धान लगायतके सामग्रीसे पूजा-पाठ करैके पानके पात से दुल्हाके गाल सेकल जाय है आर दुल्हाके केकरो नजर नय लागी कहैके काजल सेहो लगावल जाय है। आर सब सुहागीन महिला सब बेरावेरी पछेन करै है। उकर बाद दुल्हाके घरमे प्रवेश कराव है।

३. बरियाती स्वागत : दुल्हाके साथ आईल लोग सबके बरियाती कहल जाय है। बरियाती सबके लड्की पक्षके लोग सब भय स्वागत करै है। बराती सबके हात गोड धुवाना, एक जगह बैठाना तेकर बाद सर्वत खुवाल जाय है। उकर बाद बरियाती सबके अफन-अफन शक्तिके अनुसार नास्ता आर खाना खुवाल जाय है। तेकर वादी विहा के अन्य विधी शुरू करल जाय है।

४. स्वयंवर : लड्की पक्षके सरियाती आर दुल्हापक्षके बरियाती सबके अगामे साक्षी रैखके स्वयंवर करल जाय है। सब बरिया सरियातीके अगामी दुल्हा आर दुल्हाके अगामे खजाय है। दुल्हाके वहोनाइ आर लड्कीके संगीनी सब मिलके दुल्हा दुल्हाके वरमाला

लड्कीके घरमे विहाके लेल बनायल बडुवा

पहनावल जाय है। तेकर बाद औठी सेहो पहनावल जाय है और वहे समय दुल्हा दुल्हाके मिठाई खुवाव है आर दुल्ही दुल्हाके मिठाई खुवाव है। आर बडबुजरुक, सब दुल्हा दुल्हीके आशिंवाद सेहो द है। और स्वयंवर सम्पन्न होइ हय। स्वयंवर सम्पन्न के मतल विहा सम्पन्न मानल जाय है। आर उ समयमे बरियाती आर सरियाती दोना मिलके ताली बजाके सुशियाली मनाव है आर दुल्हा दुल्हीके सफल जीवनके लेल शुभकामना सेहो देल जाय है।

५. तिलक : दुल्हाके अगर पहिले तिलक नै भेलाके से विहासे पहिले लड्कीएके मडुवाके नजदीकमे तलके विधी विधानसे तिलक करैके लड्कीके सेहो तिलक करलाके बाद विहा के विधी शुरूकरल जाय है।

६. मण्डप (मडुवा) परिक्रमा : मडुवा मे दुल्हा आर दुल्ही प्रवेश करैसे पहिले दुल्हीके छोट भाई दुल्हा आर दुल्हीके मडुवाके पांच वेर परिक्रमा करत रहै। परिक्रमाके समयमे धानके लावा सेहो छिटल जाय है।

७. अठमंगल : दुल्हा संगे आईल दुल्हाके वहुनाई सब कम्तीमे पांच आदमी आर दुल्हा मिलके उखरीमे राखल धानके समाठ लके पांच वेर चोट माइरके धानसे चाउर निकाल

है। ओकरा से निकल पांचको चाउर लके दुल्हाके वाप, मामा, काका, मेसे एक फन मण्डवमे गठबन्धन करल जाय है।

८. कन्यादान : दुल्हा आर दुल्हीन के मडुवामे बैठायल जाय है। आर दुल्हीनके दान करैके लेल दुल्हीनके अपन नाना, नानी, दादा, दादी, काका, काकी मेसे एक फन कन्या दान करैके लेल मण्डपके भितर बैठके पण्डित संगे मन्त्रोच्चारण करैके, द्रव्य, सुन, चाँदी, फलफूल, पान, सुपाडी, सहित कन्याके दान कर है। दान करैवालाके दुल्हापक्षसे उपहार सेहो देल जाय है। विहाके बाद दान करैवालाके घरमे लड्का पक्षसे दही, चुरा, मिडठाई, केरा, लता कपडा लगायतके सामग्री लक जाय जाय है। जेकरा दानकरा भार कहल जाय है।

९. लावा पछेन : मडुवा (मण्डप)

भितरके कन्यादान आर विहाके विधी विधान सम्पन्न भेलाके बाद मडुवाके बगलमे पण्डित आर ठाकुर मिलके आमके सुखल ठाईर सब जमा करैके आग लगाव है। वहे कनियाके अगामे रैखके पिछामे दुल्हा आर विध करैवाली महिला सब पांच वेर आइगके परिक्रमा करै है। उ परिक्रमामे कनियाके भाई धानके लवा छिट है। जेकरा विहामे आगनीके साक्षी राखल जय है सेहो कहल जाय है।

१०. सिन्दुर दान : आइगके सामनेमे प्वमुख से कनिया आर पश्चिम मुखसे दुल्हाके राइखके साठीलक धेरके दुल्हा पांच वेर कनिया के मागमे सिन्दुर दय है और वहे समय से कनिया आर दुल्हा पति पत्नीके रुपमे मानल जाय है।

११. कनियाके घोघ टनी : विहा सम्पन्न हेलाके बाद अन्तिम रशम है कनियाके घोघ टनी थी घोघ टनी दुल्हाके जेठ भाय, मामा, लगायत बडबुजरुक लोक मध्ये एक जना कनियाके माथामे साठी रैखके एक आदमी घोघ हटवै छय आर एगो जेठ लोग घोघ तान है। एकर मतलब ससुरारमे छोट बडके लिहाज रखना कहल जाय है। यी रशमके बाद कन्या अपन ससुरारमे बडलोकके अगामे अपन माथामे घोघ लेवाक चाहि कहल जाय है।

१२. कनिया दुल्हाके विदाय : विहाके सम्पू विधी विधान समापनके बाद कनिया दुल्हाके विदा करल जाय है। कनिया दुल्हा बडबुजरुक सबके गोडलाग है, प्रणाम कर है, गला मिल है। कन्या आर कनिया के वापमाय, नता गोताके लोक सब कुछ देर रुवावासी सेहो करै है आर कनिया दुल्हा विदा होय है। तेकरबाद पुन : दुल्हाके घरमे भोत भते चल है आर कनियाके देखयल भिड लाग है। कनिया बडबुजरुकके गोडलाग है आर बडबुजरुक आशिंवादके साथे कुछ रुपिया सेहो दय है। तेकर बाद कनिया दुल्हा पति-पत्नीके रुपमे दिनाचार्य शुरु करै है।

कर तिरौं, राजश्व बढाओ
कर तिरुं कानुनी अधिकार मात्र नभएर सम्मान पाउने अवसर पनि हो । त्यसैले कर तिरौं देशको राजश्व बढाओ ।
स्थायी लेखा नम्बर लिनुहोस दुक्क भएर व्यवसाय सञ्चालन गर्नुहोस ।
लेखा राखौ हिसाबमा भर, हचुवाभै नतिरौं कर कर्तव्य ठानेर कर तिरौं नव नेपाल निर्माणमा सहभागी बनौं ।
सामान किनौ मतिलो छानेर विल मार्गी अधिकार ठानेर ।
अन्तरिक राजश्व कार्यालय तिराटनगर

मगही भाषा के कविता

खिरकी स कखी तारैछि

खिरकीयोमे मछरदानी लगाक

अहा बात खुकव फेरैछी ।

हमरा त वफाई नइ परैया मुदा,

कि आहा कन्धी हमरा मारैछी-२

अपना सिटी नइ होत बजावल त

हमरा देख ककरके सिटी बजवैला भिरवैछी ।

हमरा देख मुसइक मुसइक,

मितरसे कन्धी अहा मारैछी-२

हमरे फुलक बगैचासे

हमरा पुजलेल फुल अहा तोरैछी ।

४ गो मन्तर उल्टे सिखा,

कन्धी हमरा मारैछी-२

आहक सुरत मुसकान चलते

गोरकी, दुख दद सब सहैछी ।

हमर चेहरा देख अहा,

कन्धी खुब मारैछी-२

फुलगोन महतो

हादिक अनुरोध

जन्मदता बालबालिकाको पहिलो अधिकार हो । जन्म, विवाह, बसाई सराई, सम्बन्ध विच्छेद, मृत्यु दर्ता जस्ता व्यक्तिगत घटना समयमै दर्ता गरौं ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता कहाँ गर्ने ?

- जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाई-सराई र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरू घटैको ३५ दिन भित्र आफू बस्ने गाउँपालिकाका कार्यालयमा गई दर्ता गराउनु पर्छ ।

कसरी गर्ने ?

गाउँपालिकामा निशुल्क पाईने फारम भरी घटना घटैको मितिले ३५ दिन भित्र घटना दर्ता गराउनु पर्दछ ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता कसले गराउने

- जन्म तथा मृत्युको घटना दर्ता परिवारका मुख्य व्यक्तिले ।
- विवाह दर्ता, पति-पत्नी दुवैले ।
- सम्बन्ध विच्छेद, पति वा पत्नीले ।
- बसाई सराई, परिवार भए मुख्य व्यक्तिले र व्यक्ति भए बसाई सराई गरी जाने व्यक्तिले ।

घनपालखान गाउँपालिकाको कार्यालय भोरंग

खुल्यो !

खुल्यो !!

खुल्यो !!!

सम्पूर्ण विशेषज्ञ सेवा सुविधाको साथमा वर्षे भरी डाईविटीज र प्रेसरको निःशुल्क जाँच गर्ने विराटनगरको घोघापुल चौक विराटनगर-९ मा २०७६ साल असोज १ देखि जनरल हस्पिटल एण्ड ट्रमा केयर सेन्टर प्रा.लि. संचालन ल्याएको सहर्ष जानकारी गराउँदछौं ।

विशेषज्ञ सेवाहरू :- फिजिसियन तथा कार्डियोलोजि सेवा, हार्ड जोइन्ती तथा नशा र बाथ रोग, नवजात शिशु तथा बालरोग, प्रसूती तथा स्त्री रोग, नाक, कान तथा घाँटी रोग, दन्त तथा मुख रोग,छाला कृष्ठ तथा यौन रोग, फिजियोथेरापी, मानसिक तथा नशा रोग, किडनी पत्थरी तथा मूत्र रोग, एन.सी.यू., एन.आइ. सी.यू. पि आइ.सी.यू. भेन्टिलेटर, एक्सरे, अल्ट्रासाउण्ड, सर्जरी, इन्डोस्कोपी, टि.एम.टी, इकोकार्डियोग्राफी, होल्टर, इ.सी.जी.,ई.ई.जि., समान्य स्वास्थ्य परिक्षण र मधुमेहको परामर्श सेवा उपलब्ध छ ।

जनरल हस्पिटल एण्ड ट्रमा केयर सेन्टर प्रा.लि. सम्पर्क : ०२१-४४०४०६०

संघ र प्रदेशको समन्वय नहुँदा काम गर्न कठिनाई

विराटनगर । नेपालमा संचालन रहेको तीन तहको सरकार मध्ये संघ र प्रदेश सरकार बीच समन्वय नहुँदा काम गर्न असाजिलो र कठिनाई भई रहेको प्रदेश १ का सामाजिक विकास मन्त्री जीवन घिमिरेले बताएका छन् ।

खाशगरी शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनमा संघीय सरकारले प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्न आवश्यक रहेको भन्दै समन्वय नहुँदा शैक्षिक कार्यक्रममा दोहरोपना आउने वहाँको भनाई छ ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट लगायतका विषयमा प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्रीहरूसँगको सवादमा मन्त्री घिमिरेले समन्वयका लागि सुझाव दिएको छ ।

प्रदेशमा प्राविधिक धारका विद्यालय संचालन र छनौटमा प्रदेश सरकारले एक खालको कार्यक्रम ल्याएको हुन्छ भने संघिय सरकारले अर्को कार्यक्रम ल्याएको हुन्छ । समन्वय नगरी ल्याएको कार्यक्रममा निर्णयहरुलाई असाजिलो भईरहेको

प्रदेश सरकारको बुझाई छ ।

समन्वय नगर्दा प्रदेश सरकारले मदन भण्डारी स्मृति प्रतिष्ठान उर्लावारीले सिटिभिटीको कक्षा संचालन गरिरहेको अवस्थामा संघीय सरकारले दमकमा को कक्षा सञ्चालन गर्ने निर्णय समस्या भएको छ । 'उर्लावारी र दमककै बीचमा समान प्रकृतिमा कक्षा सञ्चालन त्यति व्यवहारिक भएन ।'

त्यसैगरी प्रदेश सरकारले तेह्रथुमको प्याङलुङमा प्राविधिक शिक्षालाई स्थापना गर्ने सम्पूर्ण तयारी गरिरहेदा संघीय सरकारले तेह्रथुमकै आठराईमा अर्को शिक्षण संस्था सञ्चालनको तयारी गर्दा समन्वयको अभाव देखिएको छ । नमूना विद्यालय छनौट र भवन निर्माणका लागि आउने बजेट र कार्यक्रमबारे समन्वय नभएको मन्त्री घिमिरेले गुनासो गरेका थिए ।

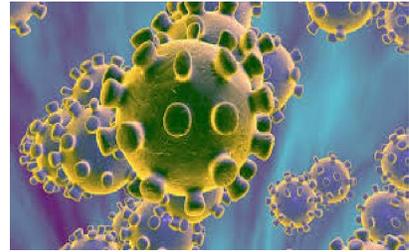
केन्द्रबाट विना मापदण्ड कार्यक्रम विवरण गरिने कुराले समस्या भएको छ । सशर्त कार्यक्रमबारे नीतिगत रूपमा स्पष्ट हुन आवश्यक रहेको छ । अघिल्लो वर्षको नीति तथा

कार्यक्रममा विद्यालय मर्ज गर्ने नीति लिए पनि प्रभावकारी नभएकोले कार्यक्रममा जोड दिनुपर्ने तराई क्षेत्रमा विद्यालय संख्या घटाउनु पर्नेमा घिमिरेको भनाई छ ।

तराईमा ३ हजार देखि ५ हजार सम्म पढ्ने क्षमता भएको विद्यालयको विकास गर्नुका साथै तराईमा गाडी र पहाडमा होस्टलको प्रबन्ध गरिनु पर्छ । प्रदेश १ का ९० प्रतिशत विद्यालयले देशवापी लकडाउन शुरु हुनुअघि नै कक्षा १ देखि ९ सम्मको परिक्षा लिईसकेकाले विद्युतीय माध्यमबाट नतिजा प्रकाशन गर्न अनुमति दिनु पर्ने, एसईई परिक्षा लकडाउन खुलेको निश्चित अवधि भित्रमा हुने भनेर सूचना दिन आवश्यक रहेको छ । कोभिड १९ र शैक्षिक सत्र आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट लगायतका विषयको ई-मिडिमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री गिरिराजमार्ग पोखरेल, ७ वटै प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री, मन्त्रालयका सचिवहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

कोरोना भाइरस क्या है ? कसै फैलते है, लक्षण और बचाउके उपाय

कैसे फैलता है कोरोना वायरस
तेजी से फैल रहे कोरोना वायरस (Coronavirus) क्या है सबसे पहला सवाल ये लोगों को जहन में आ रहा है. डब्ल्यूएचओ भी इसके लिए कई सारी चेतावनियां जारी कर चुका है. वैल्क वलंड हेल्थ अर्गेनाइजेशन ने तो चीन में स्वास्थ्य आपातकाल तक घोषित कर दिया है. यह बीमारी ज्यादा क्राउडेड एरिया में फैल सकती है. जैसे जहां पर ज्यादा लोगों इकट्ठा हैं. कोरोना वायरस सांस या छूने से भी फैल सकती है. छींकने, खांसने से भी फैल सकता है.

कोरोनावायरस के लक्षण क्या होते हैं
सबसे पहली और जरूरी बात जो आपको ध्यान रखनी चाहिए वह यह कटिरे नहीं. डरना किसी भी चीज का हल नहीं. न ही हर किसी को शक की नजर से देखें. आपको जरूरत है पूरी जानकारी पाने की. कोरोना वायरस के लक्षणों को समझना जरूरी है. यह वायरस इंसान की किडनी को नुकसान पहुंचा सकता है. आमतौर पर कोरोना वायरस के लक्षण निर्मोनिया जैसे हो सकते हैं. इसमें जुखाम, गले में दर्द, सांस लेने में दिक्कत,

खांसी, बुखार जैसे लक्षण दिखते हैं. इससे प्रस्त लोगों में सांस से जुड़ी समस्याएं, बुखार, खांसी आदि हैं. ज्यादा गंभीर मामलों में संक्रमण की वजह से निर्मोनिया, सीवियर एक्यूट रॉस्पैटरी सिंड्रोम, गुदें खराब होना और मौत तक हो सकती है.

यह बीमारी ज्यादा क्राउडेड एरिया में फैल सकती है. जैसे जहां पर ज्यादा लोगों इकट्ठा हैं. कोरोना वायरस सांस या छूने से भी फैल सकती है. छींकने, खांसने से भी फैल सकता है.

कोरोनावायरस से कैसे बचा जा सकता है ?

अगर किसी को अचानक से खांसी की समस्या शुरू हो जाए

तो बेहतर होगा आप उनसे उचित दूरी बना के रखें और उनसे कहें कि वह खांसी करते वक्त अपने मुंह को किसी कपड़े से ढक कर रखें. या फिर मास्क लगा लें, कम से कम लुछ या लुछ क्योंकि इस खतरनाक बीमारी को नामल मास्क कवर नहीं कर सकता है.

कोरोनावायरस से कैसे बचा जा सकता है ?

ऐसा नहीं है कि सिर्फ खांसने से यह कोरोना वायरस फैल सकता है. वैल्क अगर कोई व्यक्ति खांसी कर रहा है और वह मुंह पर हाथ लगाता है और वही हाथ आपसे मिलाता है तो भी यह फैल सकता है. ऐसा में खाना खाने से पहले हाथों को अच्छे से धोना फायदेमंद होगा.

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को कारण देखता चैत ११ गते देखि माइको लकडाउनमातीरुंगको १७ वटै पालिकाहरुले वितरण गरेको राहतको पूर्ण वितरण

सि.नं.	घरधुरी संख्या	चामल (केजी)	दाल (केजी)	आलु (केजी)	नुन (केजी)	तेल (लिटर)	साबुन (पिस)	चिउरा (केजी)	भुजा (केजी)	दुध (लिटर)
१.	विराटनगर	२६२६८	३१५२१६	३९४०२	५२५३६	२६२६८	१३१३४	२६२६८	३९४०२	०
२.	रंगेली	७७५२	११६२८०	११६२८	०	७७५२	७७५२	१५५०४	०	०
३.	सुनवर्षी	२४९२	४९८४०	२४९२	०	२४९२	०	०	०	०
४.	धनपालथान	६४२१	६४२१०	६४२१	०	६४२१	३२१०.५	०	०	०
५.	रतुवामाई	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६.	बेलबारी	४११५	१८१०६००	७२४५५	०	४११५	४५५	०	०	०
७.	सुन्दरहरैचा	४८००	९६०००	४८००	०	४८००	०	०	०	०
८.	केराबारी	१५११	२३७०५	१५११	०	१५११	१७९२	०	०	०
९.	ग्रामथान	२५४४	२५४४०	२५४४	०	२५४४	१२७२	०	०	०
१०.	जहदा	५८१६	७५७३५	५८१६	०	५८१६	२९०८	११५०	०	११५०
११.	कटहरी	४०००	६००००	४०००	१५२०	४०००	२०००	४०००	०	३८०
१२.	बुढिगंगा	६३८३	९५७४५	६३८३	०	६३८३	३१९१.५	६३८३	०	०
१३.	लेटाड	२१४१	२५६९२	२१४१	४२८२	२१४१	१०७०.५	४२८२	०	०
१४.	पथरी शनिश्चरे	४२९४	९८३०२	७८९२	०	४२९४	४२९४	७८९२	०	०
१५.	कानेपोखरी	२२४०	३४०९०	३२११	०	२२४०	१६०६	३२०९	०	०
१६.	उर्लावारी	७९३	२१२१०	२१२१	०	१४१४	१४१४	२८२८	०	०
१७.	मिक्लाजुड	१५४२	१५६४७	७७१	०	७७१	०	०	०	०
जम्मा	८३११२	२९२७७१२	१७३५८८	५८३३८	८२१९१	४६७३९	७३७६३	३९४०२	०	१५३०

'तपाईं हाम्रो सचेतता, कोरोना भाइरस रोगको संक्रमण रोक्न अपनाऔं सतर्कता'

कोरोना भाइरस कोभिड-१९ रोग स्वास्थ्यप्रवासको माध्यमबाट सर्ने संक्रमण हो । संक्रमित व्यक्तिले खोकदा र हाँख्यू गर्दा निस्कने थुक र सिजानको माध्यमबाट एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा यो भाइरस सर्दछ ।

जनहितका लागि प्रदेश १ सरकारको सन्देश

जनमत पार्टी सधै जनाको साथमा

विराटनगर। विश्वव्यापी रूपमा फैलिरहेको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सम्बन्धी जनमत पार्टीका अध्यक्ष डा. सिक्के राउतले १४ बुट्टे अपिल जारी गरेको छ।

उक्त अपिलमा भनिएको छ, कोरोना भाइरसले निम्तिपिएको संकटको घडीमा प्रभावकारी तरिकाले सामना गर्न नेपाल सरकार सवै राजनीतिक पार्टी, नागरिक समाज र सरोकारवालाहरूमा अपिल गरेको छ।

डा. राउतले गरेको अपिलको पूर्णपाठ यस प्रकार रहेको छ।

१. कोभिड-१९ को महामारीसँग लड्न टेस्ट, ट्रेस, आइसोलेट र ट्रीटको रणनीति प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्न जनसंख्याको अनुपातमा आवश्यक परीक्षण माध्यम को सुलभ व्यवस्था गर्ने, सुविधायुक्त व्यवस्थित क्वारेन्टाइन र आइसोलेसन वाईडहरू संचालन गर्ने र उपचारका लागि आवश्यक भेन्टिलेटर, पीपीई, एन ९५ मास्क, औषधी सहितका सरसामानहरू अस्पतालहरूलाई अविलम्ब उपलब्ध गराउन पहल गर्ने। अरु नै समस्याबाट ग्रस्त विरामीहरूलाई समेत अस्पतालले सेवाबाट बंचित गरिराखेका र भर्ना नलिएका घटनाहरू पकाशमा आएकाे सो विषयमा सरकारले कडा कदम चाल्नु पर्ने।

२. कोभिड-१९ को महामारीसँग अग्रपंक्तिमा लडिरहेका स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, सरसफाईकर्मी आदिलाई आवश्यक हुने मुख्का उपकरण, मास्क, पीपीई आदि अविलम्ब उपलब्ध गराउने र उनीहरूको मनोबल उच्च राख्न सेवा-सुविधामा वृद्धि गरिनुका साथै उनीहरूलाई विमित गर्ने।

३. लकडाउनको २५ दिन वितिसक्दा पनि देशका करिब ६५०० वडाहरूमध्ये अधिकांश वडामा अझै पनि नेपाल सरकारले राहत दिन सकेको छैन। परिणामस्वरूप लाखौं जनतालाई घरमा चुको बाल्न धौधौ परिराखेको अवस्था छ। अझै पनि वडाहरू "विपन्न र गरिब" वर्ग पहिचान गर्न र सूची बनाउनमै अल्फेका छन्। राहत सूचीमा वास्तविक हकदारहरू नभई सत्ताधारी पार्टीका हुनेखाने कार्यकर्ताहरू र जनप्रतिनिधिकै आसेपासे तथा नातेदारहरूकै नाम समावेश भइराखेको अवस्था छ। राहतमा पनि चरम भागवण्डा, भ्रष्टाचार र कमिशनको खेल भइराखेको छ। लकडाउनको २५ दिन भइसक्दा पनि अत्यावश्यक राहत यस्तो संकटको घडीमा लक्षित समूहसम्म पुर्‍याउन नसक्दा समग्र राज्य व्यवस्था नै असफल भएको र जनतामा चरम निराशा व्याप्त हुनुका साथै जनता प्रताडित भइराखेको अवस्था छ। यस्तो अवस्थामा संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारले अविलम्ब कडा कदम चाली प्रभावकारी तरिकाबाट आर्थिक रूपमा विपन्न, दलित र दैनिक ज्यालादारी गरी गुजारा गर्ने मजदुर सहित आवश्यक सबैलाई राहत पुर्‍याउन माग गर्दछौं।

४. राहतको लागि नागरिकता मान्ने, भोट हाम्रै पार्टीलाई दिएको हो कि होइन भनेर जनप्रतिनिधिले सोच्ने, राहत लिन आफ्नो पार्टीमा प्रवेश गर्न जनप्रतिनिधिले दबाव दिने आदि जस्ता कार्य गरी जनतालाई यस्तो

संकटको समयमा यातना दिने घृणित काम भइराखेको हुँदा सो कार्यहरू तुरन्त बन्द गर्न गराउन सम्वन्धित सबैलाई अनुरोध गर्दछौं।

५. कोभिड-१९ को महामारीलेविकराल रूप लिएमा र संक्रमण सामुदायिक स्तरमा फैलेमा अझ कडा रूपमा दीर्घकालसम्म लकडाउन गर्नु पर्ने हुनसक्छ। सो अवस्थामा राहत, औषधी, खाद्यान्न लगायतका सामग्री प्रहरीले वा वडा कार्यालयले अनुशासित जनशक्ति राखेर घर-घरमै सुर्क्षित तरिकाले पुर्‍याउनु पर्ने रपनीति लिनु पर्ने देखिन्छ। सोको आकष्यक तैयारी गर्न सशस्त्र स्थानीय सरकारहरूलाई अनुरोध गर्दछौं।

६. संसद विकास कोषको रकम त्यसैपनि प्रायः कार्यकर्ता पाले र चरम भ्रष्टाचार गर्ने माध्यम मात्रै रहेको देखिएकोले सङ्घीय संसद र प्रदेश सभाको संसद विकास कोषको रकम कोरोना रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने हाम्रो ठहर रहेको छ।

७. संघीय, प्रदेश र स्थानीय तहमा भएको चरम भ्रष्टाचारलाई कोभिड-१९ महामारीको मौका छोपेर ढाकछोप गर्ने, विसिने र ध्यान अन्धै मोड्ने प्रयत्न भइराखेको हुँदा त्यसलाई रोक्न र जनप्रतिनिधि चुनिदिएरहेका नै सवै अनियमितता र भ्रष्टाचार छानविन गर्न हामी माग गर्दछौं। साथै, राहत वितरणमा हाल भइरहेको चरम अनियमितता र भ्रष्टाचारलाई स्थानीय तहदेखि संघीय तहसम्म छानविन गरेर कारवाही प्रकिया अगाडी बढाउन हामी सम्वन्धित निकायसँग माग गर्दछौं।

८. राहत वितरणमा एकट्टारे नीति ल्याएर स्थानीय स्तरमा हाम्रो पार्टी तथा अन्य समाजसेवीहरूद्वारा गरिने गरेको राहत वितरणमा रोक लगाएको प्रति हाम्रो गम्भीर आपत्ति छ। स्थानीय सरकारहरूले आफ्नै राहत तथा संघीय वा प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराएको राहत वितरण गर्न असफल रहेको अवस्थामा एकट्टारे नीति कदापि उपयुक्त नरहेको र सहयोगको कुरामा 'आफू पनि नगर्ने, अरूलाई पनि गर्न नदिने' मानसिकताले सत्ताधारी पार्टीहरू प्रस्त रहेको जनमत पार्टीको ठहर छ। राहत वितरणमा एकट्टारे नीति ल्याएर पनि स्थानीय प्रशासनले सत्ताधारी पार्टीहरूलाई राहत वितरण गर्न पास दिने तर अरूलाई नदिने कुरामा पनि हाम्रो गम्भीर आपत्ति रहेको छ।

९. विभिन्न जिल्लामा राहत वितरण गर्न एएका हाम्रा पार्टीका कार्यकर्ताहरूलाई स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूले आफ्नो राजनैतिक प्रभाव र साख गिलां भन्ने ढरले प्रहरी प्रशासनलाई बोलाएर गर्न लगाएको दमनको हामी घोर भर्त्सना गर्दछौं। जनमत पार्टीका कुनै पनि नेता, कार्यकर्ता र स्वयंसेवकहरूमाथि हुने गरेको दमन अविलम्ब बन्द होस्।

१०. काठमाडौं वा देशका अन्य भागबाट घर फर्कंदै गरेका र बाटोमा अलपत्र परेकाहरूलाई तुरुन्त उद्धार गरेर गन्तव्यसम्म पुर्‍याउने, आवश्यक परे क्वारेन्टाइनमा राख्ने वा आरडीटी गर्ने काठमाडौं वा देशका अन्य ठाउँमा फर्केका मजदुर, विद्यार्थी वा आम नागरिकलाई बस्ने/खाने उपयुक्त व्यवस्था गर्न सम्वन्धित स्थानीय निकाय र प्रदेश तथा संघीय सरकारलाई अनुरोध गर्दछौं।

११. विद्येगमा समस्यामा रहेका नेपाली नागरिकहरूलाई सकेसम्म सम्वन्धित देशमै पहल गरेर उचित व्यवस्था गर्न

लगाउनेस डिपेटे गरिएका वा फर्किन चाहने नागरिकहरूको हकमा उनीहरूलाई सुरक्षित तरिकाले ल्याउने, आवश्यकता अनुसार क्वारेन्टाइनमा राख्ने र घर फर्किन वातावरण तैयार गर्ने।

१२. विभिन्न ठाउँमा प्रहरीहरूद्वारा अस्पतालको ह्युटीबाट फर्कंदै गरेका डाक्टरहरू, औषधी किनेर फर्कंदै गरेका विरामीहरू र अत्यावश्यक सामान खरीद गरेर फर्कंदै गरेका जनतामाथि लाठीचार्ज भइराखेका घटनाहरू देखिन आएको हुँदा लकडाउन र शांति-सुरक्षा पालन गराउन खटिएका सुरक्षाकर्मीहरूलाई लकडाउनको मर्म सुब्म र 'ब्लाइट कारवाही' नगरी मान्छेको अवस्था र कारण हेरी सही व्यवहार गर्न उपयुक्त निर्देशन जारी गर्न गृह मन्त्रालयलाई आग्रह गर्दछौं। जनतामाथि अनुचित दमन गर्ने, अनावश्यक दम्भ देखाउने र मानवअधिकार हनन गर्ने प्रहरीहरूलाई आवश्यक कारवाहीको दायरा भित्र ल्याउने माग पनि गर्दछौं।

१३. कोभिड-१९ को महामारी र लकडाउन लम्बिएको खण्डमा कृषि प्रभावित हुने, विदेशबाट आयात हुने खाद्यान्न पनि रोकिने र खाद्यान्न संकट आई भोकमरी निम्तिन सक्ने हुनाले स्थानीय तहले नै मेथिनहरूको अधिकतम प्रयोग गर्दै नियन्त्रित वातावरणमा अनुशासित सिमित जनशक्तिले सम्पूर्ण बढाको जमीनमा सामुदायिक खेती गर्ने जिम्मेवारी लिने तिर अग्रसर हुनुपर्दछ।

१४. कोभिड-१९ को महामारीको कठिन समयमा समस्त जनतासँग धैर्य र संयततापूर्वक सरकारले घोषणा गरेको लकडाउन पालन गर्ने, विशेष पत्रहरूले भने अनुसार सरसफाइमा ध्यान दिन र मास्क प्रयोग गर्ने तथा सुर्क्षित रहन अपिल गर्दछौं।

डा. राउतले नेपाल सरकारको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले जारी गरेको निर्देशन र कोरोना उपचारमा संलग्न भएको विशेषज्ञ डाक्टरहरूको निष्केन पालनमात्र साथै सरसफाइमा समेत ध्यान दिने अपिल गरेको छ।

कोरोना...

मुख्य चिन्ता भनेको नयाँ आयामको साथ अर्थव्यवस्था पुनर्जीवित गर्नु हो। नवउदारवादी अर्थव्यवस्थाको विश्वव्यापी उत्पादन, व्यापार, शासन र शक्ति संरचनाले भोकमरी हटाउन सक्ने। वरु, असमानतालाई भन्ने प्रबल बनायो।

विश्व खाद्य सुरक्षा समितिले भोकमरी उन्मूलनका लागि देशले नेतृत्व गरेको प्रक्रियामा जोड दिएको छ। 'भोकविनाको संसार' का लागि एक अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता जिरो हगर च्यालेन्जले सन् २०२५ सम्म र दीगो विकास लक्ष्यले २०३० सम्म विश्वबाट भोकमरी अन्त्य गर्न आह्वान गरेको छ। तर, वर्तमान महामारीले तोकिएको समयमा यी लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न गाह्रो बनाएको छ।

न त नवउदार आर्थिक नीतिले यसलाई नितिगत रूपले सञ्चाले। यसका लागि राज्यबाट स्थानीय खाद्य प्रणालीको विकास गर्ने गरी संरक्षणत्मक हस्तक्षेपको आवश्यकता छ। यसले खाद्य सुरक्षाका लागि समुदायको उत्थानशीलतालाई सुदृढ पार्दछ र कार्यन उत्सर्जन पनि कम गर्दछ।

यद्यपि किसानहरूलाई खेतीयोग्य जमीन उपलब्ध हुने गरी भूमिसुधार र मूल्य श्रृंखलामा ध्यान केन्द्रित हुने गरी

कृषि सुधार गर्न आवश्यक छ भने किसानहरूलाई पुँजीमा पहुँचको विशेष व्यवस्था हुनु जरुरी छ। यस्तो आर्थिक नीतिलाई 'संरक्षित उदारवाद' वा राजनीतिक रूपमा 'उदार समाजवाद' भनेर चिनिन्छ।

तत्सल्लो तर्फका व्यक्तिहरूलाई विशेष संरक्षण गरी बजारमा मुलप्रवाहीकरण गरी समावेशी समाज निर्माण गर्नु संरक्षणवादी उदारवादको आधारभूत सिद्धान्त हो। त्यस्तै छुटेका समुदायलाई संलग्न गार्दै तलबाट नै समावेशी शासन निर्माण गर्नु उदार समाजवादको रणनीति हो। यसले सीमान्तकृत व्यक्तिको जीवनमा मुक्तिकामी परिवर्तन ल्याउने छ र विश्वबाट भोक हटाउन स्थानीय खाद्य प्रणाली निर्माण गर्ने आधार स्तम्भ हुनेछ। (लेखक नेपाल सरकारका सहसचिव हुन्)

अनलाईन खबरबाट

बेटा बेटा ठोला तरावर है। तै स बेटा बेटा ठो मेठमाव तै कैके ठो के रकुल मेजु।

विश्वव्यापी महामारी रोगको रूपमा देखा परेको CORONA VIRUS (COVID-19) सम्बन्धमा १ नं प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगरको अनुरोध

नोभल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

- ज्वरो (१००.४ F भन्दा माथि)
- ध्वास प्रश्वासमा अत्याधिक समस्या
- रुघा र खोकी

नोभल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरूलाई बचाउने?

- नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने।
- खोकदा र हाछ्युं गर्दा नाक र मुख छोप्ने।
- फ्लू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने।
- जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छी सँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने।
- आफूलाई रुघा, खोकी लागेको बेला, भिडमा यात्रा गर्दा र अन्य सार्वजनिक ठाउँमा जाँदा अनिवार्य रूपमा मास्कको प्रयोग गर्ने।

नोभल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, ध्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नु।

सबै सचेत बनौं, यो रोग सर्नबाट आफू पनि बचौ र अरूलाई पनि बचाऔं